

УДК 7.05 : 687.01

Будяк В. В.

Черкаський державний
технологічний університет

КОЛОРИСТИЧНІ ТА ОРНАМЕНТАЛЬНО-ДЕКОРАТИВНІ ПРИЙОМИ «ГЛАМУРИЗАЦІЇ» ОДЯГУ ТА ДОПОВНЕНЬ ДО НЬОГО

Будяк В. В. Колористичні та орнаментально-декоративні прийоми «гламуризації» одягу та доповнень до нього. Гламур — не просто вміння виділятися, підбирати дорогі речі та прикраси, стежити за своїм зовнішнім виглядом, це ще й уміння подати себе у всій цій красі, це не просто спосіб життя або стиль одягу, це вміння проявляти свої таланти, здатність спокушати і чарувати одним лише поглядом. У статті розглянуто роль гламуру в моді та його вплив на життя людини, проаналізовано погляди відомих науковців з приводу визначення основних характеристик гламуру, які сприяють створенню вражень від дизайн-продуктів. Доведено, на яких підставах гламур набув актуальності в моді, та виявлено основні характеристики, притаманні гламурному образу.

Ключові слова: гламур, мода, гламуризація, гламурний образ.

Будяк В. В. Колористические и орнаментально-декоративные приемы «гламуризации» одежды и дополнений к ней. Гламур — не просто умение выделяться, подбирать дорогие вещи и украшения, следить за своим внешним видом, это еще и умение подать себя во всей этой красоте, это не просто образ жизни или стиль одежды, это умение проявлять свои таланты, способность соблазнять и очаровывать одним лишь взглядом. В статье

рассмотрена роль гламура в моде и его влияние на жизнь человека, проанализированы взгляды известных ученых по поводу определения основных характеристик гламура, которые способствуют созданию впечатлений от дизайн-продуктов. Доказано, на каких основаниях гламур приобрел актуальность в моде, а так же выявлены основные характеристики, присущие гламурному образу.

Ключевые слова: гламур, мода, гламуризация, гламурный образ.

Budiak V. Colorful and ornamental-decorative techniques «glamorization» clothing and amendments to it. Glamour — not just the ability to stand out, pick up expensive items and jewelry, watch out for their appearance, it is also the ability to present yourself in all this beauty is not just a lifestyle or fashion, is the ability to show their talents, the ability to seduce and charm one just look. The article discusses the role of glamor in fashion and its impact on human life, analyzes the views of prominent scholars on the definition of the main characteristics of the glamor, which increase the impression of design products. Proved, on what grounds glamor gained relevance in fashion and reveals basic characteristics inherent glamorous image. Glamour is one of the most fashionable and popular contemporary styles in clothing, characterized by femininity and brightness of the image. Its aim is to draw the maximum attention of others to the person's appearance. It is the way of thinking, behavioral pattern, which emphasizes the desire to be not like everyone else and be better than others. Doubtless, attractive aspect of glamour is the flexibility of forms and their content. It allows everyone to have their own idea as for dimensions expressed by glamour. The style was formed from a number of attractive properties that originate from different sources. It was formed by real and fictitious personalities who destroyed the generally accepted boundaries and created their own image, the image of exceptional, unusual, incomparable personalities. Wealth and living in luxury are very important for glamour. Among the qualities of glamour were those, which valued themselves. For example, beauty is one of its main components. It held a central position in all versions of glamour understanding.

The goal of the publication is to reveal and systematize the specific characteristics, which are inherent to glamorous style, define colour and ornamental-decorative techniques of glamour style.

Glamour became an integral part of a society. You can refer to it in different ways, but we must recognize its importance in a fashion world. Many women think that glamour is an indicator of status, proof of financial soundness. Therefore, the brighter and more unusually dressed girl, the more effective she wants to be. But not always a woman can be considered as glamorous if she is dressed in clothes adorned with strasses. A sense of style plays a great importance here, as well as efforts made for its development. Glamour is a lifestyle and attitude to it. If a glamorous lady is confident in her uniqueness, she appreciates and respects herself. Glamour entered our lives many years ago. And, if it exists, we cannot deny it the right to exist. Glamour has main features: femininity in exaggerated scale, rich cloths, luxurious decorations, decollete, tight, close-fitting silhouettes, open shoes with very high heels. This

style is characterized by ostentatious brilliance in everything. Decorations must be necessarily real and expensive: diamonds, pearls, rubies, sapphires and gold. Most designers and couturiers follow the direction of glamour in their creative work, as it is modern, fashionable and relevant.

Glamour style features are: extravagance, dynamism, attraction to luxury, elegance, increased decorative effect, diversity of artistically decorated techniques, wide use of various degrees of gloss in cloths, accessories and fur.

Glamour style involves the use of main and decorative materials that function as strengthening visual extravagance, sensuality and emotionally energetic effect of the image. Priority is given to transparent and translucent silk cloths, velvet, complex textured surfaces, materials with different degrees of shine and elasticity, worsted woollen cloth of high-quality ultrathin raw materials, real fur. Experts in the field of fashion and textiles believe that the dominant role is still given to the ducor of the costume, which is the basis of glamorous style. Glamorous style is characterized by using of natural cloths: silk, velvet, cotton. A distinctive feature of glamour is fur: boas, capes, fur coats of real fur or its high-quality imitation. Colours: black, white, beige and deep colors: claret red, purple, emerald, rich blue. Accessories: expensive watches, fur, jewelry, designer handbags, clutches. Shoes: only a high heel. Make-up and haircut: neat hair and perfectly smooth skin.

Social context of glamour changed with the change of socio-cultural situation in the 1930–1950-ies. Its leaders are actresses and film actresses. Glamour culminated as a style in Hollywood, which is a real powerful producer of deceptive dreams about a beautiful and successful life. Images are built as a single pattern, which corresponds to one and the same standards. It is a form that can be filled by almost any content. For designers glamour's stylistics becomes an important tool for introduction various design findings that agreed to features of the style: refined, elegantly, shocking, provocatively and so on. Thus choice of glamorous clothes is expanded. For the first time there is a situation when anything can be glamorous itself. Retrospective stylistic modifications of glamour and its transformations in a costume in the development context of design and fashion industry were manifested. It is reflected in the expansion of the product range, change in silhouette form, proportional relationships, length, cut and materials used in the costume coloured palette, textured and ornamental benefits, in the accessories and supplements. Modern designers use colour and ornamental-decorative techniques formed in the 1930-s and gained their popularity in 1940–1950s. That is why it is very important to investigate the creative works of modern designers, who work in the style of glamour.

Keywords: *glamor, fashion, glamorization, glamorous image.*

Постановка проблеми. Гламур — один із наймодніших і найбільш популярних сучасних стилів в одязі, який характеризується жіночністю та яскравістю образу. Його мета — максимально привернути увагу оточуючих до зовнішності людини. Привабливим аспектом гламуру є гнучкість форм і

їх наповнення. Однак, опорядження форм костюма, їх колористичне вирішення, способи декорування та технології оздоблення в дизайні костюма відіграють вирішальну роль не тільки через те, що забезпечують візуальну відповідність домінантним характеристикам гламуру, його ідентифікації, але й демонструють гедоністичну ідеологію та тягіння до розкоші й надмірного споживання.

Стиль утворився з ряду привабливих властивостей, які беруть початок із різних джерел. Його формували особистості, які руйнували кордони загальноприйнятого і створювали свій власний образ виняткових, незвичайних, незрівнянних ідеалів краси. Краса — це одна з головних складових гламуру, яка довгий час утримувала центральне положення в усіх версіях його розуміння. В костюмі вона реалізовувалася шляхом оригінальних кольорових сполучень, якостей тканин і особливостей їх оздоблення. Цей аспект стилю досі залишається малодослідженим.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Відомий *fashion*-аналітик Клайв Скотт протиставляє поняття «гламур» та «вишуканість». Він виявив, що на шпальтах сучасної преси гламур асоціюється з молодістю, динамізмом, пошуками задоволення, екстравертивністю, комунікабельністю, публічністю, непостійністю, короткочасністю та блиском [4]. В свою чергу інші відомі науковці сприймають моду та гламур як синоніми. Так, наприклад, історик моди Жанін Бейсінгер притримується подібних поглядів у своєму дослідженні впливу класики Голлівудського кінематографу на формування естетичних смаків жіночої глядацької аудиторії [6].

Аналіз наукових праць та публікацій доводить, що до 1920–1930-х рр. гламур функціонував як явище соціокультурного порядку. Широке поширення гламурних образів обумовлювалося насамперед збільшенням числа тісно взаємодіючих між собою засобів масової інформації, що зробило можливим швидкий розвиток модної індустрії. Спільними зусиллями представників кіно й телебачення, музики та преси образ і популярність набували небаченого раніше значення [3].

Ціль публікації — розкрити і систематизувати особливі характерні риси, притаманні гламурному стилю, визначити властиві йому колористичні та орнаментально-декоративні прийоми.

Виклад основного матеріалу дослідження. Зовнішній вигляд допомагає маніпулювати думкою суспільних мас, цей закон був відкритий Голлівудом ще в 1920-х роках. Поки Європа оговтувалася від наслідків Першої світової війни, Голлівуд ставав символом розкоші, «солодкого життя», «рожевих мрій». Саме в цей час, витіснена з повсякдення Висока мода, реалізувала себе в кінематографі. Екран був основним засобом формування та пропагування модних тенденцій. Фатальні красуні демонстрували з екранів усі переваги розкішного стилю, а самі актриси були для глядачів еталоном вишуканості та

краси. Перетворюючи зірок на своєрідний концентрат гламуру, кіносистема приваблювала до кінотеатрів усіх, хто мріяв про «красиве» життя.

До появи кольору основний декоративний ефект костюмів для кіно досягався за рахунок різних фактур: в моду увійшли блискучі матеріали – атлас, лама золотого і срібного кольору, парча, а також оздоблення з хутра та пір'я, вишивка паєтками, стразами, кришталевими блискітками, туфлі часто обтягували золотою або срібною тканиною й прикрашали декоративними пряжками. З появою в кінематографії кольору в середині 1930-х років, екранні образи кінодів ставали все більш і більш розкішними. Дрібні квіткові візерунки — маки, волошки, ромашки, хризантеми — відрізнялися натуралістичністю зображення. З тканин в 1930-ті роки для повсякденного одягу найчастіше вибирали полотно, муслі, перкаль, маркізет, віскозу, всілякі крепи та твиди. Користувався успіхом трикотаж — вовняний, шовковий, бавовняний. Прямі вільні силуети, характерні для моди 1920-х років, збереглися і на початку 1930-х, але поступово тенденція почала змінюватися, м'які конструкції попереднього десятиліття поступалися місцем конструкціям з ламаними лініями, пальто з тканини та хутра, як і решта одягу, стали відрізнятися більш складним кроєм з великою кількістю декоративних елементів. З 1936 року поширюються сукні з підкресленою талією, розширеними плечима і розширеною, але укороченою спідницею. Порівняно з модою двадцятих років, тридцяті стали періодом відточених форм, вивірених ліній і новаторських ідей в побутові одягу.

Гламур був ознакою, характеристикою, мірилом якості репрезентативних здібностей окремого індивіда, що проявлялося через індивідуальність костюму, елегантність та вишуканість. Бажання демонструвати оточуючим ці якості змушувало людину (індивіда) винаходити підкреслено виразні, а іноді й шокуючі, способи самопрезентації й самовираження. Такими способами були: форми одягу, окремі складові костюму, аксесуари, колір, оздоблення й ін. в сукупності з манерою рухатися, позами, жестами, пластикою тіла, зачіскою та макіяжем. Вони формували особливий образ людини, стилістичні ознаки якої засвідчували її винятковість.

Іншою обставиною, яка сприяла популярності гламуру, була поява модифікації споживчої економіки. У 1970-ті роки модельєри виступали в якості популяризаторів певного життєвого стилю, архітекторів світу гламуру. У наступні два десятиліття вони зміцнили ці позиції. Прагнучи привернути увагу широкої публіки та перетворити свої бренди в символи високого суспільного статусу, стилю й сексуальності, дизайнери використовували стратегію «захоплення», залучення в свій світ публічних заходів, знаменитих особистостей [2: 303].

Візуальна лексика гламуру не надто змінилася за кілька десятиліть. Те саме можна сказати й про

його функції. Так само як і в минулому, світ гламуру був крикливим, приваблюючим увагу, сексуальним і часом скандальним. Втім, у 1980-і та 1990-і роки дещо змінилося: різко зросла кількість гламурних образів, кількість людей, які в тій чи іншій мірі виступають як його носії, а також різноманітність його розповсюдження за допомогою засобів масової інформації, видань та телепрограм. Це передбачало виникнення напруги між візуальним наповненням гламуру, все більш знайомим, стандартизованим і банальним, з одного боку, і зростаючим прагненням публіки долучитися до його магії, його неперевершеної і унікальної чарівності, з іншого.

Побудувалася чітка ієрархія, в рамках якої певні люди, категорії і контексти розглядалися як втілення «чистого» гламуру, тоді як інші лише надавали тим чи іншим феноменам гламурний ефект. Зважаючи на ці обставини, були можливі різні стратегії поведінки: іронія, реанімація візуальних кліше голлівудського минулого, розробка нової візуальної парадигми за допомогою адаптації старих культурних кадрів до сучасних умов. Усі ці принципи були взяті на озброєння засобами масової інформації, компаніями та окремими особистостями, зайнятими в сфері виробництва колективних мрій і потреб [5].

Гламур став невід'ємною частиною життя суспільства. Відноситися до нього можна по-різному, але не можна не визнавати його значення в світі моди. Багато жінок думають, що гламур — це показник статусу, доказ фінансової спроможності. Тому, чим яскравіше й незвичніше одягається дівчина, тим більше вона збирається справити враження. Але не завжди можна вважати жінку гламурною, якщо тільки вона одягнена в одяг, прикрашений стразами. Тут величезне значення відіграє відчуття стилю, а також зусилля, докладені до того, щоб його розвивати. Гламур — насамперед стиль життя й ставлення до нього. Якщо гламурна леді впевнена у своїй унікальності, то вона цінує й поважає себе. Гламур давно увійшов у наше життя. І, якщо він існує, то чому б йому відмовляти в праві на існування. Гламур має основні ознаки: жіночність в перебільшеному масштабі, багаті тканини, розкішні прикраси, декольте, вузькі прилеглі силуети, відкриті туфлі з дуже високими підборами. Цей стиль характеризується показною розкішшю у всьому. Прикраси повинні бути обов'язково справжніми та дорогими: діаманти, перли, рубіни, сапфіри, золото. Більшість дизайнерів і кутюр'є дотримуються напрямку гламур у своїй творчості, так як це сучасно, модно і актуально [6].

До стильових ознак гламуру можна віднести: екстравагантність, динамізм, тягіння до розкоші, ошатності, підвищена декоративність, розмаїття художньо-оздоблювальних технік, широке застосування різноманітних ступенів блиску в тканинах, фурнітурі, аксесуарах та хутрі.

Стилістика гламуру передбачає використання основних і декоративно-оздоблювальних матеріалів, що виконують функцію підсилення візуальної екстравагантності, чуттєвості та емоційно-енергетичного ефекту образу. Перевага надається шовковим прозорим та напівпрозорим тканинам, оксамиту, складним фактурним поверхням, матеріалам з різним ступенем блиску та еластичності, камвольним вовняним тканинам з якісної надтонкої сировини, натуральному хутру. Фахівці в сфері моди та текстилю вважають, що домінуюча роль тут все ж таки відводиться декору костюма, який і є основою гламурної стилістики. Для гламурного стилю характерне використання натуральних тканин: шовк, оксамит, бавовна. Відмінною рисою гламуру є хутро: горжетки, накидки, шубки з натурального хутра або якісна його імітація. Кольори: чорний, білий, бежевий і глибокі тони: бордовий, фіолетовий, смарагдовий, насичений синій. Аксесуари: дорогі годинники, хутро, ювелірні прикраси, дизайнерські сумки, клатчі. Взуття: тільки високі підбори. Макіяж і зачіска: доглянуте волосся й ідеально гладка шкіра [1].

Висновки. Таким чином, дослідження дало змогу визначити характерні риси гламуру за якими він розпізнається сьогодні, зокрема, до *характерних рис*, слід віднести: витончену красу, пишність, розкіш, вишукану елегантність, пристрасть до дорогоцінностей і коштовних речей, спокусливу привабливість, прояви яких зафіксовані в різні періоди розвитку, окреслені поведінковими стереотипами, історією костюма і моди. В їх основі втілення гедоністичної ідеології безтурботного життя в достатку і розкоші, без будь-яких суспільних обов'язків і відповідальності. До колористичних та орнаментально-декоративних прийомів, притаманних гламурному стилю, слід віднести: використання дорогих ексклюзивних тканин, які оздоблені вишивкою бісером та пайєтками, натуральні, легкі напівпрозорі, такі як: шовк, атлас, тюль, оксамит; кольорова гама переважно пастельних тонів (білий, вишуканий рожевий та ін.); багате оздоблення натуральним хутром та пір'ям, стразами та дорогоцінним і напівдорогоцінним камінням.

Перспективи подальших досліджень. На підставі визначених характеристик та колористичних і орнаментально-декоративних прийомів, визначено, що для дизайнерів стилістика гламуру набула значення вправного інструменту для впровадження різноманітних дизайнерських знахідок, тому актуальним буде подальше дослідження творчості сучасних дизайнерів, які працюють в стилі гламур.

Література:

1. Бойко А. Интеллектуальный гламур: вход только для посвященных / А. Бойко // Moscow Art Magazine: художественный журнал. — 2005. — Декабрь. — С. 60.
2. Гандл С. Гламур / Стивен Гандл; пер. с англ. под ред. А. Красниковой. — М.: Новое литературное образование, 2011. — 384 с.: илл.
3. Fashion-бизнес: теория, практика, феномен / под ред. Николы Уайт и Йена Гриффитса; пер. с англ. А. Н. Поплавская; науч. ред. А. В. Попова. — Минск: Гревцов Паблшер, 2008. — 272 с.
4. Scott C. The Spoken Image: Photography and Language / C. Scott. — London: Reaction, 1999. — 156 p.
5. Spoke to Women 1930–1960 / Janine Basinger. London: Berg Publishers, 2004. — 256 p.
6. Stone Elaine. The Dynamics of Fashion (Hardcover) / Elaine Stone. London: Fairchild Books & Visuals, 2004. — 528 p.